

Contribuc' per la majons

Dal 3 giugno si possono presentare le domande per contributi per il patrimonio edilizio: in totale la Provincia ha previsto 25 milioni destinati alla concessione di contributi per gli interventi su edifici esistenti. Al Comun General de Fascia saranno assegnati circa 656 mila euro, alla Comunità di Fiemme 1 milione e 47 mila euro.

En lunes passà l'é stat l'prim di per la prejentazion de la domanes de contrubut da dèr jù te la sentes de la Comunità dës de Val e amò tei ofizies dei maores comuns. Jacotanta l'é stat la domanes de informazions per entener coche se pel sin prevaler di contribuc per la restruturazions e l'comedament de la majons. I formularies i é amò nia del dut chières, ma ampò i interescé pel se oujer ai ofizies loghé più apède. La Provinzia de Trent à metù a la leta en dut 25 milions de euro per la majons, te la misura che no va fora l' 50% de la speisa perveduda, canche per la majons loghèdes te raions storic, chesta misura la rua al 60%. Chisc entervenc', apede a la cèses, i reverda i condominies de amancol 4 cartieres con la pèrtes a una, e amò cèses e cartieres de enc publics desché lies, sociazions, Onlus, enc' de la gejia e fondazions. I 25 milions de euro i è departi tei 16 raions del Trentin; se va dai passa 4 milions che sarà a la leta per la comunanza de la valeda de l'Adesc, ai 3 milions de la Vallagarina, 2 milions per l'Auta Valsugana, Aut Garda e Giudicarie. Al Comun General de Fascia vegnirà destacà più a visa 656 mile euro, e a Fiem 1 milion e 47 mile euro. La deliberazion de la jonta provinziela de Trent disc ence che dò che l'é vegnù regoet la lingia de domanes, vegne metù en esser graduatories de chi che podarà aer i benefizies, con preferenzies ence envers chi che farà mioramenc energetics. Una de la condizions l'é ence chela che i lurieres i vegne envié via dant che sie fora 12 meis da l'aprazion del contribut. Vegnarà soraldut valutà l'besen reèl. La domanes à da esser prejentèdes dant che sie fora i 31 de messel che ven (per cartieres te condominies e per enc' publics), e al prim de messel va fora l' termin per la domanes de comedament de la pruma cesa. Informazions te la portines de informazions te la senta del Comun General a Poza, opuramenter se pel les descia reèr ence dal portal internet.

m.d.

De pauern ont de sai' òrbet

Il lavoro dei contadini è sempre impegnativo, figuriamoci poi quando il tempo non è dalla loro parte. La pioggia di queste ultime settimane non ha certo aiutato la preparazione dei campi; la neve ha peggiorato ancora di più le cose, schiacciando gli impianti già coperti dai teli.

En Bersntol s' hõt er vil lait as hom acker va kloa'na frucktn. Ber as hõt lai an kloa'n ackerl ver za vertraim se a ker de summerzait, ber ver za u'learn de kinder za òrbetn ont ber as hõt er vil as trong a groasa òrbet. A vòrt do en Tol laischiar òll familia hõt gahòp almen an öcker. Ver za hom eppes za verkaven ver za hom òndra söchen as do en Tol s'ist nèt moglech gaben hom. Men heart de òltn lait as kontam va de sai'na zaitn: de hom klaupt òlls sell as s'ist moglech gaben nemmen. De sai' austònnen vria za gea' um brise, de hom gamolchen de kia ont de hom sa pfart za etzn. Sèmm, derbail as de hom tschaugt as de kia, hom se klaupt grantn, himperler ont kloa'na eaperler as de hom pfuntn en bòlt ont en de bisn. Pet de doin kloa'na frucktn hom se gamòcht a ker marmolada ver za leing

sa as de pinz za schelvern oder za marennen. S'ist oa'na van bea'ne sias dinger as de hom gahòp a vòrt. Nèt abia iaz! As s'ias kimmpt araus van oarn pòl! Haitzegento s' hõt der vil familie as hom za klaum en summer, ober de frucktn kemmen verkaft nèt gahòltn ver sich sèlbst. Men heift schoa' u' en langes za sechen de pauern ont de paueren gea' en de acker za leing en plötz de staun, de eart ont de maschi'nen ver en bösser ont òndra gazaigera. Haier hom se bol runt garostn, schea' dèster as n kanappè za schaugung anaus van bòlket s' reng as pariart as billt prope nèt sai' long za kemmen aro van himbl. Ober abia as s'ist araus kemmen de sunn hom se bol gaailt za leing se u' de scarpone ont za nemmen se no de plinder ver za òrbetn s' vèlt. De òrbetn za tea' sai' vil ont s' bètter hõt bea'ne galòkt tea' haier, ober de pauern sai' stòrch ont de hòltn s' n nou en de doi òrbet as s'ist runt hòrt ont as trogt vil mia. Ober men meicht s' n lesn s' vroa' en de ang benn zobenz kearn se um hoa'm gònz mia, ober pet de gabiseket za hom gamòcht a schea'na òrbet, za hom garift de òrbet as de hon u'gaheift en de vria. "S' bètter? S' bètter hõt bol scheila gatun, s'ist kemmen gor der schnea der ònder to! Ber hom an schouber za tea', vava! der reng hõt ens nicht galòkt tea' finz iaz, oder bea'ne. Ont s' leigts n der schnea aa za zòmmskitzn der nailon garo drau galeikt! Oh, lònksom vòrt tea' ber bol haier aa, ober s' ist an scho' sechen de òrbet gatun, en dru'. Ober en bètter meicht men s' n nèt schòffen ont ber miasn nemmen sèll as kimmpt. Ber barn en plötz òlls leing ont bòrt de sunn asou as de ingern frucktn tea' raiven!" Dòs s'ist sèll as hom er keing a paueren.

Chiara Pompermaier

MOCHENO

Laas, arbatn bidar vorschibet

di Luca Zotti

CIMBRO

Dar bege iz gistànt gisperrt a par bochan au zo richda di löchar

La strada del Menador, conosciuta anche come Kaiserjägerstrasse, continua a far parlare di sé. Questa volta per il rinvio sine die dei lavori che avrebbero dovuto garantire la definitiva messa in sicurezza. L'antica via di comunicazione tra Valsugana e Altipiani Cimbri, proprio per i suoi tratti a sbalzo scavati nella pareti rocciose, è una delle strade più affascinanti del Trentino.

Dar bege bo da vüart zuar in arbatn bo da mochatn khemmen gimacht affon Laas pariart 'z soin hert, stikhl un voll tormént. In lest 13 vo madjo, di Djunta vo dar Provintz, hatt auzginummp von "Piano degli investimenti per la mobilità" in prodjekt auz zo betra disan bege. Geata asó zo vorlur – a botta vor hërta – all 'z getüana un 'z girodra von lestn burgarmaistarn vo dar Hoachebene. Meararne vert, in di lestn 20 djar, di aministratziongen vo Lusérn hãm gischupft zoa azta dar Laas khèm vorsichart. Dar lest groaz prodjekt iz von 2005 ma iz bahemme vorgeztt umbromm ma vennt nèt 'z gèlt (5,5 mildjü Euro) zo maga àhevan. Di kartn khemmen abegistoapet in 2010 un disa botta allz pariart redjarn: di disegne khemmen bidar gimacht zo giana nã in naüing ledji un khemmen augiroatet arbatn vor 8.5 mildjü. Dar Vorsitzar vo dar Provintz Dellai khütt in laüt ke palle dar bege mocht khemmen gisperrt. Ma 'z rifta di krisi – bo bar bartn kontàm in ünsam sünn az bi di sèln schäulan djar bo da vil laüt hãm vorlort di arbat, z' haus un 'z proat – un 'z iztazan vor niamat mear. A botta dar

Zuar Tria in mindar baz viartzekh minutn

foto Zotti

Di zboa prükkn hãm gihatt mengl zo soina ginummp in di hent

foto Zotti

prodjekt khinnt gilekh a finatnziamento in 2018. Est, an lestn, vortginummp von arbatn prioritarie un vorschibet sine die. Rivan au affon kilòmetro sibane von Laas un vennen a naüga galeña bart no stian an intruam vor alle. Vor a gântza baila. Z' loch bo da mochat auzporn in perge, auz zo hakha in eng toko bege torimitt in zboa altn galeñe, mocht khemmen vorgeztt. Ma, az bi alle di beng givreztt von ais von bintar, dar Laas o hatt hërta mengl zo soina gihaltet girecht. Vor ditza dar bege iz khennnt offegitánt lai vo a par tagn ,damã mearar baz zboa bochan arbatn. Maum abegivaltt, khnottn nã abe zo rodla, reti voll pitt sãnt un löchar in asfalto soin khennnt gilekh a

pòst un est makma khearn zo giana nidar un au vo Tria in mindar baz viartzekh minutn. Dise bochan, sogetarn zo mocha machan di khear zuar Lavrou un Karbonare, iz gest asó sber ke vil hãm lai gisparrt zo macha in viazo. Fra dise lestn soinda nèt gisichar di sèlnen bo da mochan nützan ania gladar tage in bege zo pendla zuar dar statt vor arbat. Ma ber iz bo da geat nidar un au pa' Laas extra di lusérnar? Lavrounar bo da arbatn in Valsugãna, slegar bo da studjam ka Tria, kalnètschar bo da khemmen in di haüsar atz Monteruf, kröpf bo da gian in di Vesandar. Un turistn, ploaze turistn pinn rat, pittar moto, a spasso.

